

Vanhuspalvelut workshop klo 13:00 – 15:30

Millainen ympäristö ja palvelut helpottavat ikääntyvän elämää? Ikäystävällinen Suomi? Mikä olisi paras mahdollinen SOTE ikäihmisten näkökulmasta ?

Olavi Niemi JASO

Tuija Koivisto K-S SOTE 2020

Seminaari 6.10.2014

Mistä olemassa olevasta voidaan luopua tai mitä voidaan vähentää? Mitkä ovat nykyjärjestelmän heikkoudet?

Voidaan luopua / vähentää

- Vanhat asenteet (muutosvastarinta)
- Vanhuspalvelut nimenä poistettava, palveluita tarjotaan ihmisille
- Organisaatiokeskeisyys

Heikkoudet nykyjärjestelmässä

- Asiakkaat ovat eriarvoisessa asemassa palveluiden suhteen
- Henkilöstön vaihtuvuus / saatavuus
- Kallit ostopalvelut
- Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyön toimimattomuus
- Organisaatioiden kehittämät raja-aidat nurin
- Palvelun piiriin otetaan liian kevyin perustein, palvelaan avuttomaksi
- Laitosvaltaisuus
- Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät keskustele keskenään
- Rahoitus ohjaa joskus epätaloudellisesti palvelujen tuottamista (esim vanhainkodit -> palveluasumiseksi)
- Tietojärjestelmät eivät keskustele
- Henkilökohtaisen avustajan palkkausjärjestelmä, kukaan ei huoli niin pientä osa-aikaisuutta
- Termit (palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen) eivät tuo omatoimisuutta eikä kuntouttavaa hoito-otetta
- Pitkät välimatkat reuna-alueilla heikentävät palvelujen saatavuutta
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden riittämätön tuki

Mitä olemassa olevaa pitää vahvistaa tai mitä kokonaan uutta pitää luoda? Mitkä ovat nykyjärjestelmän vahvuudet?

Vahvistettava tai pidettävä kiinni

- Asiakaslähtöisyys
- Palveluohjaus
- Omahoito
- Perhehoito
- Esteettömyys
- Ennaltaehkäisevä työ
- Yhteisöllisyys
- Osaamisen vahvistaminen / erikoisalajat esim gerontologia
- Omaishoidon vahvistaminen: taloudellinen tuki ja jaksamisen tukeminen
- Palvelujen monipuolisuus ja monimuotoisuus, monituottajuus
- Eri ammattiryhmien välinen yhteistyö
- Monialaosaajat paremmin tavoitettaviksi esim kuntoutus
- Kaavoitus ja sote yhteys
- Kotona asumisen tukeminen

Luotava uutta

- Uudet asenteet
- Sakkorahat porkkana rahoiksi, mitä enemmän kunta tuottaa hyvinvointia siitä hyöty sinne
- Voimavaralähtöisyys / asiakkaan toimintakykyä tukeva hoito / hoivatyö
- Hyvinvoinnin / terveydenedistämisen koordinaattori / ryhmä (kulttuuri-, liikunta-, sivistystoimi yhdessä)
- Kimppakämpät
- Yhteisöllisiä asumismuotoja, joissa toteutuu aito kodissa asuminen / vrt nykyiset palveluasumiset = laitoksia
- Hyvien toimintatapojen levittäminen
- Liikkuvia palveluja + teknologiaa vahvistetaan

Mitä mahdollisuuksia liittyy SOTE integraatioon? (asiakkaan/kuntalaisen, työntekijöiden ja organisaation näkökulmasta)

- Asiakaslähtöisyys kasvaa / tulee arjessa eläväksi
- Osaamista hyödynnetään tehokkaasti
- Yhteistyö eri toimijoiden kesken kehittyy
- Yrittäjyyden lisääntyminen, palvelusetelit
- Henkilöstön valmennus
- Hyvin organisoituna mahdollistaa voimavarat ja palveluiden kehittämisen monimuotoisesti
- Tarjoaa mahdollisuuden hakea laajemmalta alalta työtä, urakehityksen mahdollistaja
- Yhtenäisten toimintamallien luominen, tasa-arvoisuus
- Yhden luukun periaate, asiakasprosessi selkiytyy / tehostuu
- Tasa-arvoinen ja tasapainoinen kohtelu
- Laajemmat hoidon valintamahdollisuudet
- Kuntalaisten aktiivisuus lisääntyy
- Laatu tasasuhtaista koko sote alueella
- Taloudellisuus
- Monipuolistaa palvelutuotannon / enemmän valinnan vaihtoehtoja
- Joustava henkilöstön käyttö
- Eriyisosaamisen lisääntyminen
- Osaamisen / koulutuksen laaja hyödyntäminen
- Palveluiden turvaaminen
- Työnorganisoinnin järkevöittäminen

Mitä uhkia liittyy SOTE integraatioon? (asiakkaan/kuntalaisen, työntekijöiden ja organisaation näkökulmasta)

- Pysyykö toimintafilosofia kuitenkin ennallaan
- Häviävätkö hyvät käytännöt?
- Onko todellisia vaikuttamismahdollisuuksia lähellä asiakasta olevilla työntekijöillä?
- Irtisanomissuojan puuttuminen
- Miten lähipalvelu määritellään?
- Miten pienissä kunnissa lähipalvelut turvataan?
- Miten vastataan ikäihmisten yksinäisyyteen?
- Miten esimiehet jaksavat viedä muutoksen eteenpäin, mistä tuki?
- Mikä siirtymäajan vaikutus asiakkaiden palveluihin?
- Kokonaisuuden hallitseminen
- Valmisteluaikataulu
- Tuleeko liian raskas hallinto?
- Taloudellisuus?
- Miten otetaan koppi esim alkoholidentia asiakkaista (haastavat asiakasryhmät) => jäävätkö normi vanhusten varjoon
- Sosiaalisten suhteiden katkeaminen
- Palkkajärjestelmän aiheuttamat lisäkustannukset -> harmonisointi
- Tiedonkulku eri potilastietojärjestelmissä
- Tasapäistäminen / laitetaanko kaikki samaan muottiin
- Työvoiman saatavuus

Miten edistän edellä listattuja asioita yhdessä muiden kanssa kunnissa, työpaikoilla, järjestöissä ym. yhteisöissä?

- Omalla mielipiteellä vaikuttaminen
- Kuntien välinen yhteistyö, verkostoituminen
- Arjen toimintatapojen muuttaminen
- Kuntalaisille tiedottaminen ja kuuleminen
- Koulutuksessa asenteiden muuttamisella
- Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa
- Asiakkaiden kuuleminen
- Osallistuminen eri foorumeihin
- Toimintaa yli hallintokuntarajojen
- Koulutukset
- Asennoitumalla positiivisesti muutokseen
- Sitouttamalla henkilökunta osallistavalla johtamisella

